

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะ:

ศึกษากรณีตำบลท่าศาลา แขวงกาวิละ เทศบาล

นครเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายปฐุมชาติ ศรีเจริญจิตร

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการลดปริมาณขยะในตำบลท่าศาลา แขวงกาวิละ เทศบาลนครเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะของประชาชนในตำบลท่าศาลา แขวงกาวิละ เทศบาลนครเชียงใหม่

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลท่าศาลา แขวงกาวิละ เทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 346 ราย ด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ 1) แบบรวบรวมข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2) แบบสำรวจการจัดการขยะมูลฝอยและความคิดเห็นการกำจัดขยะของแขวงกาวิละ 3) แบบวัดการมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะในโครงการต่างๆ และ 4) แบบสำรวจปัญหาอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษา พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะ

1.1 ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยถึงไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการธนาคารขยะ และมีส่วนร่วมน้อยในการชักชวนเพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัวให้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่เทศบาลจัดขึ้น แต่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์การจัดทิ้งขยะ โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ และกิจกรรมการกำหนดค่าเก็บขยะ

1.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะตามลักษณะส่วนบุคคล ปรากฏว่า เพศหญิง มีแนวโน้มเข้ามีส่วนร่วมสูงกว่าเพศชาย กลุ่มอายุน้อยมีแนวโน้มเข้าร่วมกิจกรรมสูง ในขณะที่กลุ่มอายุมากมีแนวโน้มเข้าร่วมศึกษาและค้นหาปัญหาสูง กลุ่มมีการศึกษาต่ำมีแนวโน้มมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะสูงกว่าผู้มีการศึกษาสูง กลุ่มอาชีพรับราชการมีแนวโน้มมีส่วนร่วมต่ำกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ และกลุ่มรายได้ต่ำมีแนวโน้มมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มรายได้สูง

2. ผู้ที่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมโครงการลดปริมาณขยะ ปรากฏว่า เกินกว่าครึ่งมีปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากไม่มีเวลาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม และประมาณ 1 ใน 3 ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมเพราะหน่วยงานราชการไม่เปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วม

Independent Study Title

The Participation of the People for the Reduction of
Solid Waste: A Case Study of Tambon Tha Sa La,
Khwaeng Kawila, Chiang Mai Municipality

Author

Mr. Pathomchart Srijarernjit

Degree

Master of Arts (Political Science)

Independent Study Advisor

Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

ABSTRACT

The purposes of this independent study were: 1) To investigate the participation of local inhabitants of Tambon Tha Sa La, Khwaeng Kawila, Chiang Mai Municipality in waste reduction. 2) To determine problems and obstacles in the participation of local inhabitants in the reduction of waste.

The data in this study were gathered from 346 samples, which were specifically random from inhabitants of Tambon Tha Sa La, Khwaeng Kawila, Chiang Mai Municipality by questionnaire developed for the purpose of this study. The questionnaire was comprised of 4 sections: 1) General information of the samples (Demographic) questionnaire. 2) Survey questionnaires on waste management, and opinions regarding waste disposal of Khwaeng Kawila. 3) Survey form of participation in various waste reduction projects. 4) Survey form of problems and obstacles in waste management.

The statistical techniques employed to analyze the data in this study were Descriptive (Mean and Standard Deviation), and One-Way ANOVA The findings of this study were as follows:

1. Participation in waste reduction

1.1 Local inhabitant's participation rate in the waste bank project was non-existent to negligible. Also, participation in persuading neighbors and family members to participate in waste management activities, which were organized by the municipality, was negligible. In

addition, the participation in the projects including the waste disposal campaign, providing working knowledge of waste management, and valuation of waste for disposal was nonexistent.

1.2 Participation in waste management problem solving classified by personal characteristics: Females were more likely to participate than males. The participation in activities of youth was generally high while senior citizens had a high degree of participation in determining problems and finding solutions. Those with lower levels of education participated in waste management activities at a higher level than the educated group. Civil servants were likely to participate at the lowest rate of all occupations surveyed. Finally, the low-income group was more likely to participate than those with high incomes.

2. Non-participants in the waste reduction activities: more than half listed time constraints as their major obstacle while one third of respondents listed a lack of support by government agencies.